TANTÁRGYI ADATLAP

Környezetgazdaságtan

BMEGT42M100

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve
Környezetgazdaságtan

Azonosító BMEGT42M100

A tantárgy jellege
kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

Típus	*óraszám*
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa
vizsgérdemjegy

Kreditszám
5

Tantárgyfelelős

Neve	*Beosztása*	*Email címe*
Dr. Bartus Gábor	egyetemi adjunktus	bartus.gabor@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység
Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja
https://edu.gtk.bme.hu

A tantárgy oktatásának nyelve
magyar - HU; angol - ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve
Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc**
Tantárgy szerepe: **Kötelező**
Ajánlott félév: **1**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc (angol nyelven)**
Tantárgy szerepe: **Kötelező**
Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős	Nincs
Gyenge	Nincs
Párhuzamos	Nincs
Kizáró feltételek	Nincs

A tantárgyleírás érvényessége
Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.05.29.) az 580439/11/2024 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2024.05.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Megismertetni a hallgatókat a környezetgazdaságtan alapjaival, nemzetközi és hazai tapasztalataival, a környezetgazdaságtan aktuális kutatási kihívásaival és főbb vizsgálati területeivel, az alkalmazott környezetgazdaságtan fontosabb témaköreivel.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató rendelkezik a környezetgazdaságtan alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével;
2. elsajátította a környezetgazdaságtan alapvető információ-gyűjtési és elemző módszereit, ismeri jellemző indikátorait;
3. ismeri a szakterületéhez kapcsolódó környezetvédelmi szakterületek alapjait;
4. ismeri a környezetpolitikai beavatkozás legjelentősebb normatív elméleteit: a Pigou-tételt és a Coase-hagyományt;
5. ismeri a környezetpolitikai beavatkozási megoldások típusait, azok előnyeit és hátrányait. Ismeri azokat a szempontokat, amik szerint egy adott környezeti problémára a megfelelő beavatkozási eszköz kiválasztható;
6. ismeri a kormányzati kudarcok lehetőségeit a környezetpolitikai beavatkozások tervezésében;
7. ismeri a gyakrabban használt környezetgazdaságtani elemzési módszereket: a természeti tőke és ökoszisztéma-szolgáltatási értékelési eljárásokat, költség-haszon elemzési megoldásokat.

Képesség

1. A hallgató a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával képes adott, tetszőleges környezethasználati probléma társadalmi jóléti, közgazdasági következményeinek értékelésére, az értékeléshez szükséges tények és adatok szükséges körének meghatározására;
2. adott, tetszőleges környezethasználati probléma jellemzőinek értékelése után képes meghatározni a probléma megoldására alkalmas környezetpolitikai beavatkozások lehetséges alternatíváit, ezen alternatívák összehasonlító elemzése, értékelése után képes önálló javaslatot tenni a megfelelő vállalati válasz vagy közpolitikai beavatkozás módjára;
3. követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi, EU-s és nemzeti gazdaságpolitikai és szakpolitikai folyamatokat, ezek alapján képes értelmezni a változások hatásait a természeti erőforrások jövőbeli állapotára;
4. képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására;
5. alkalmazni tudja a környezeti problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel;
6. képes együttműködni más szakterületek képviselőivel;
7. képes a szakterületi, tudományos, üzleti, közpolitikai információk közérthető megfogalmazására, a szélesebb közvélemény számára érthetővé tételére.

Attitűd

1. A hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, kezdeményező;
2. fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére;

3. nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére;
4. befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

Önállóság és felelősség

1. A hallgató az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal;
2. felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Oktatásmódszertan

Előadások, problémafelvetések, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok, tervek készítése.

Tanulástámogató anyagok

- Bartus Gábor – Szalai Ákos: Környezet, jog, gazdaságtan. Pázmány Press, Budapest, 2014.
- https://jak.ppke.hu/uploads/collection/205/file/Bartus-Szalai_Kornyezet_Jog_Gazdasagtan_2014_final.pdf
- Tietenberg, Tom – Lewis, Lynne: Environmental & Natural Resource Economics. 10th Edition. Pearson, 2014
- Phaneuf, D. J. – Requate, T.: A course in environmental economics. Theory, Policy and Practice. Cambridge University Press, 2017.
- Folyóiratcikkek és további, folyamatosan kiadott oktatástámogató anyagok
- A detailed and up-to-date list is provided during classes.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két pillérét: 1. a félév során elsajátított kompetenciák mérésére szolgáló
összegző tanulmányi teljesítményértékelések (2 zárthelyi dolgozat) a szorgalmi időszakban; 2. valamint a vizsgaidőszak során az elemzési,
értékelési és tervezési készségeket bemutató vizsga jelenti.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések leírása: Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség
típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja. Az összegző tanulmányi teljesítményértékelés az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt és az értékelés módját a tantárgy előadója határozza meg. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések leírása: A tantárgy tudás, képesség, attitűd és önállóság és felelősség
típusú kompetenciaelemeinek értékelése vizsga formájában. A vizsga egy komplex cselekmény, mely az elsajátított alapismeretek felmérésére,
valamint a meghatározó összefüggések ismeretének feltárására összpontosít. A vizsga pontos kereteit az oktató határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- **1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés**: 50
- **1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés**: 50
- **összesen**: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- **vizsga**: 100
- **összesen**: 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele az összegző tanulmányi teljesítményértékelés teljesítése. Az aláírás a TVSz-ben meghatározottak szerinti érvényességgel bír.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	87–94
Jó	75–86
Közepes	62–74
Elégséges	50–61
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

1) A hatályos TVSz értelmében az összegző tanulmányi teljesítményértékelések mindegyike pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések
első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén az új eredmény a régit minden esetben felülírja.
3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott
díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételten kísérletet tehet az eredményes teljesítésre. 4) A vizsga javítására és pótlására a TVSZ 121. és 123. paragrafusa szerint van lehetőség.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
félévközi készülés órákra	12
felkészülés formatív teljesítmény értékelésre	50
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	22
vizsgafelkészülés	10
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 05.06-án. Érvényes 2024.05.06-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett
kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

1 A környezetgazdaságtan tárgya és módszerei.

2 A természeti erőforrások típusai, a természeti tőke fogalma, annak teljes gazdasági érték-koncepciója. ökoszisztéma-szolgáltatások. A természeti erőforrások kitermelésének és felhaszná-lásának gazdaságtana (bevezetés).

3 A gazdaság és a környezet közötti kölcsönhatások. A szennyezési lánc modell, a környezeti károk kialakulása.

4 Makroökonómiai problémák és válaszok I. Növekedés, fejlődés és környezetvédelem. A termelési lehetőségek határa és a fenntarthatóság. Erős és gyenge fenntarthatóság. Elméletek a növekedés és a környezetminőség kapcsolatára. A környezetvédelmi Kuznets-hipotézis. A fenntartható fejlődés politikai fogalma - különbsége a fenntarthatóság, mint közgazdasági fogalomtól.

5 Makroökonómiai problémák és válaszok II. A gazdasági és környezeti teljesítmény mérésének problémái. A nemzetgazdasági teljesítmény számbavételének környezeti szempontjai. Fenntartha-tósági indikátorok, új típusú mutatók (a NEW-től az ökológiai lábnyomig).

6 Mikroökonómiai problémák I. külső gazdasági hatás.

7 Mikroökonómiai problémák II. közjavak, tranzakciós költségek, diszkontálás.

8 Válaszok a mikroökonómiai problémákra: a Pigou-tétel és a Coase-hagyomány. A környezetszennyezés optimális szintje.

9 A környezetpolitikai beavatkozások (környezeti szabályozás) alapelvei és típusai.

10 A Coase-tételen alapuló környezeti szabályozás. A tulajdonjogok allokálása és a felelősségi szabá-lyok. A tétel gyakorlati alkalmazásának vizsgálata.

11 A Pigou-tételen alapuló környezeti szabályozás. Közvetlen előírások és gazdasági ösztönzők.

12 Választás a szabályzóeszközök között, az egyes szabályzóeszközök előnyei és hátrányai. A szabá-lyozás kormányzati kudarcai. A bizonytalanság hatásai. Vállalati innováció eltérő szabályozási környezetben.

További oktatók

Dr. Horváth György Ádám egyetemi adjunktus / senior lecturer horvath.gyorgy@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.